

בס"ד ל' מנחם-אב ה'תשע"ב
 הדלקת נרות - 19:03
 צאת השבת - 19:53
 רבנו תם - 20:43
 שעון קיץ לפי הלוח המדויק של "אור החיים"

שנה שלוש עשרה - עלון מס' 635
 @ השבת וביום ראשון ר"ח אלול חודש הרחמים והסליחות.
 @ לא אומרים "צדקתך".
 @ סליחות לספרדים ביום ראשון בלילה (או שני בבוקר).
 @ סגולה גדולה להשתתף בסעודה הרביעית בביה"כ "אוהל-מועד".

אברהם יגל

לע"נ בבאי מוסאי בן אברהם ז"ל
 לרפואת ולהצלחת כל עם ישראל.

כפטידין: "ענייה סוערה"
 ובי פסוקים מהשמים כסאי ומחר חודש

פרשת ראה

שימו לב! הטלפון של מערכת
 העלון הוחלף: 054-7743834

מעייני הפרשה:

- ➔ בחירה בין ברכה וקללה.
- ➔ מצווה לבטל את כל המקומות אשר הקדישו תושבי הארץ הקודמים לפולחן אליליים ולהקריב קרבנות רק במקום אשר יבחר ה'.
- ➔ איסור כללי ללכת אחרי מנהגי תושבי הארץ.
- ➔ חוקים הנוגעים לנביא שקר המסית את העם ללכת אחרי אלוהים אחרים.
- ➔ עיר הנדחת.
- ➔ חזרה על דיני בעלי חיים מותרים ובעלי חיים אסורים באכילה.

"ראה אנכי נותן לפניכם היום" (י"א כ"ו)

פתח הכתוב בלשון יחיד וסיים בלשון רבים. בכך נרמז מאמר חז"ל: לעולם יראה אדם עצמו מחצה זכאי ומחצה חייב. עשה מצווה אחת - אשריו שהכריע את עצמו ואת העולם לכף זכות. עשה עבירה אחת - אוי לו שהכריע עצמו ואת כל העולם לכף חובה. ראה אנכי נותן לפניכם. ראה, אתה היחיד, בדוק את עצמך ואת מעשיך, שהרי בכך קובע אתה את גורלם של הרבים - לפניכם. (כלי יקר)

"היום ברכה וקללה" (י"א כ"ו)

המילה "היום" נישאת בפי כל. לעיתים לברכה ולעיתים לקללה. כיצד? הרשעים אומרים: נאכל היום ונשתה כי מחר נמות. הצדיקים אומרים: נשוב היום בתשובה שלימה, שהרי אין האדם יודע את עיתו. וישוב יום אחד לפני מיתתך.

"המוציא אתכם מארץ מצרים והפוך מביט לבידי" (י"א כ"ו)

פתח ברבים המוציא אתכם וסיים ביחיד - הפוך. יש לפרש לפי שכל ישראל יצאו ממצרים נקט לשון רבים. אבל בעבודה נקט לשון יחיד לפי שלא כולם היו עובדים כי היו בני לוי שלא היו עובדים גם הם עשירים וקרובי המלכות שלא היו עובדים. לכן נקט בלשון יחיד. (אמרי נועם)

"והיתה תל עולם" (י"ג י"ז)

אמר הקב"ה, אני הוצאתי את ישראל ממצרים כשנשלמו ארבע מאות ושלשים שנה, דהיינו ת"ל של גלות ועיני, ואמרתי אנכי ה' אלוקיך, לא יהיה לך אלהים אחרים, והלכו ועבדו, תיעשה עירם ת"ל עולם - ת"ל כנגד ת"ל. (נחל קדומים)

"שבעת ימים תהא לה' אלוהיך" (ט"ז ט"ו)

אפשר לרמוז מה שאמרו חז"ל (תענית ב') ג' מפתחות לא נמסרו לידי שליח אלא הם ביד הקב"ה והם: מפתח של חיה (יולדת) ושל תחיית המתים ושל גשמים. זהו שאמר: תהא - נוטריקון: תחיה, חיה, גשמים. ג' מפתחות אלו לה' אלוקיך דווקא ולא ביד שליח. (שארית יעקב)

"השמירו לעשות כלא תסוף עליו וכלא תגרע ממונו" התחיל בלשון רבים תשמרו וסיים בלשון יחיד: לא תוסף עליו ולא תגרע ממנו. ייתכן הטעם כי הסטייה מדרך הישר מתחילה מהיחיד ומתפשטת לרבים. על כן הזהיר: לא תגרע - אפילו היחיד שסרח אל תתן לו להוסיף ולגרוע, כי ממנו ילמדו אחרים. (אהבת דוד)

"את הנכרי תגש" (ט"ו ג')

כתב החיד"א כי כמעט כל העבירות באות משלושה אבות נזיקין והם: הגאווה, התאוה והשיחה. הסימן: ויראו מגשת. בזה יש לפרש את הפסוק: את הנכרי תגש ואת אשר יהיה לך את אחיך תשמט ידך. הכוונה: ג' אבות אלו: תאוה, גאווה, שיחה הרמוזים בתיבת "תגש" הם שייכים רק לנכרי. אבל ואת אשר יהיה לך את אחיך - אחת מכל אלו המידות הרעות תשמט ידך להתרחק מהם שהם שורש כל העבירות. (והערך הכהן)

"כלא תאכל עליו המז" (ט"ז ג')

כתב מרן בשו"ע (או"ח תס"ו): קמח שנפל עליו דלף אפילו כל היום, אינו בא לידי חימוץ. ובסימן תס"ז סעיף ב' כתב הרמ"א בהגהה: יש לזהר שלא יבוא מים או גשמים מזלפים על החיטים כי אז אפילו לא נתבקעו אסורות. ואפשר לומר בדרך רמז: אחר אותיות דלף באות אותיות מצ"ה, לרמז שלא יבוא לידי חימוץ. ואחר אותיות זל"ף באות אותיות "חמץ" לרמז שאם היו מזלפים יהיו מחמיצין. (באר לחי)

"פתח תפתח את ירך לאחריך" (ט"ו י"א)

שמעתי מחכם אחד שפירש: פתח תפתח את ירך. כי כאשר היד סגורה כל האצבעות יהיו שוות בגובהן. אבל כשהיד נפתחת אין האצבעות שוות אלא אחת גבוהה ואחת נמוכה. לרמז, שלא יבטח האדם בעצמו מה שהוא עכשיו עשיר וזוהו יתגאה על העני שלא לעזור לו, כי כאשר יפתח את ידו ויראה אצבעותיו שאינן שוות, יבין שאין אמונה בעושר בעולם, וייתכן שיתגלגל הגלגל ויהיה עני הזקוק לצדקה. (בשמים ראש)

פינת הניבים והפתגמים

התחמם כנגד אורו = תלמיד, המתחמם באש מורה, מתאבק בעפר רגליו. אור = אש.

דוגמה: התלמידים מתחממים כנגד אורו של מורה ושותים בצמא את דבריו.

מקור: הוי מתחמם כנגד אורן של חכמים [פרקי אבות פרק שני, משנה י]. (ניבוכון)

העלון טעון גניזה במקום שיש עירוב, יש לטלטל ע"י קטן.

הסירו מכשול מדרך עמי!
 אין לעיין בעלון בשעת התפילה וקריאת התורה.

אלול - סגולה לעושר

מה היה בר"ח אלול? הקב"ה אמר למשה "פסל לך" והראה למשה רבנו "מחצב ספיריטון מתוך אהלו, ואמר הפסולת יהיה שלך ומשם נתעשר משה הרבה" (רש"י).
 אם כן ר"ח אלול הוא גם סגולה להתברך בו בעושר גדול, כמו שמשה רבנו נתברך בו בעושר. בעת שכל ישראל הלכו לשאול מהמצרים כלי כסף וכלי זהב ושמלות, משה הולך לחפש בכל מצרים את ארוננו של יוסף ולא רץ אחרי הכסף והזהב, הוא בסופו של דבר מתעשר עושר גדול מאוד. ושמה תאמר מה צריך משה כל כך הרבה עושר? חכמינו אמרו "אמר רבי יוחנן, אין הקדוש ברוך הוא משַׁרְה שְׁכִינְתוֹ, אֶלָּא עַל גְּבוּר, וְעֲשִׂיר, וְחֶסֶד, וְעִנְיָו, וְכֶלֶם מְמִשָּׁה."
גבור - דְּכַתִּיב, (שמות מ) "וַיִּפְרֹשׂ אֶת הָאֵהָל עַל הַמִּשְׁכָּן", וכן ממה שכתוב "וְאֶת־פֶּשֶׁת בִּשְׂנֵי הַלְּחָת, וְאֶשְׁלַכְמֶם מֵעַל שְׂפֵי יְדֵי, וְאֶשְׁבַּרְמֶם."
עשיר - דְּכַתִּיב, (שמות לד) "פֶּסֶל לְךָ", פֶּסֶלְתָּן שְׁלָךְ? הֲאֵהָ. **חכם** - רב וְשִׁמוּאֵל דְּאִמְרֵי תַרְנֻיָּיהוּ, חֲמִשִּׁים שְׁעָרֵי בֵּינָה נִבְרְאוּ פְּעוּלָם, וְכֶלֶם נִתְּנָו לְמִשָּׁה, חוּץ מֵאֶחָד, דְּכַתִּיב, "וְתַחֲסְרָהוּ מַעַט מֵאֲלֹהִים וְכָבוֹד וְהַדָּר תִּעֲטַרְהוּ".
עניו - דְּכַתִּיב, "וְהָאִישׁ מִשָּׁה עָנָו מֵאֵד מִכָּל הָאָדָם..."

"בניד כשתילי זתים" - חינד

ההורים צריכים לקחת אחריות ובעלות על תהליך החזרה לבית הספר של ילדיהם ולתכנן בצורה מושכלת שתשפר את איכות החיים בבית וגם תאפשר לילדים לעקוף עוד מכשול בדרך. עליהם להתכונן מראש לקראת הקשיים הצפויים במקום לחכות שהם יצוצו. ולכן כדאי שיהיו גורם מוביל במקום להיות נגרר אחר הלקויות, מה שיאפשר להם להתמקד במטרה ולרתום לטובתה את כל הגורמים לעזרתו של הילד.
 לא להתעכב על נסיונות העבר אלא להתבונן בעתיד, כלומר על שנת הלימודים הבאה, כהזדמנות חדשה. לבדוק אפשרויות נוספות חדשות ובגורמים שסייעו להן לקרות. כדי לשכנע את הילדים להאמין בעתיד הטוב הצפוי להם וקודם כל להאמין בכך בעצמנו. ואז, במקום לשקוע בפחדים על המחנך החדש, בית ספר חדש או כיתה חדשה כדאי להתמקד בשיחות על החברים החדשים, מקצועות העשרה מעניינים ואתגרים נוספים, כך נקל את הקשיים של תחילת שנה.

ארגון "אברהם יגל" מזמין את כל הציבור לשיעורו בליווי של מרן פאר הדור הר"ג **עובדיה יוסף שליט"א** בבית הכנסת "אוהל מועד" רח' הנשיאים 3, יבנה. שיחל ממוצאי שבת הבאה **פרשת שופטים** בשעה 22:30 ולאחריו אמירת סליחות עם הפייטן ר' **מישה הבושה** השידור יוקרן על מסך ענק בן מתקיימת **סעודה רביעית** במקום מיוחד לנשים.

רפואה שלימה ומזור **לשלושה-ריוז** בת מרים מנב"ת **מוזל-ז'לי** בת מרים מנב"ת **פרכה** בת סופי מנב"ת הקב"ה ישלח להן החלמה מהירה לרנ"ב אבריהן ושס"ה גידיהן, שתחזורנה לאיתנן במהרה ותזכנה לשנים רבות נעימות וטובות ותרוונה נחת מכל משפחתן. וברכה והצלחה לדידנן **כסיג'לית** **ההכל** בת שושנה ולילדיה **לירוז, ליש"י**, שיתברכו בפרנסה טובה ובכל מיילי דמיטב וזיווג הגון **ליאל** בת סיגילת

מרכות ואיחולים אפסיים
לחרות ופודת גזר הי"ו
 להולדת **הבן נ"י**
 יה"ר שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו, שיתברך בכל מיילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות ותרונ נחת מיוצאי חלציקם. וברכה לדוד ושרה יעקוביאן.

מרכות ואיחולים אפסיים
לכ"איה וביטל אוקטן
 הי"ו להולדת **הבת**
 יה"ר שתגדל כאימותנו שרה רבקה רחל ולאח, תזכו לחופתה ותצלח בכל דרכיה ומעשיה. וברכה והצלחה לדידנן **מיכאל וחנה יוספי** הי"ו ולנינט אוקטן מנב"ת

מרכות ואיחולים אפסיים
לרן רותי יעקוביאן הי"ו
 להולדת **הבן נ"י**
 יה"ר שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו, שיתברך בכל מיילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות ותרונ נחת מיוצאי חלציקם. וברכה לדוד ושרה יעקוביאן.

מרכות ואיחולים אפסיים
לכ"איה וסמדר לוי
 להולדת **הבן נ"י**
 יה"ר שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו, שיתברך בכל מיילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות ותרונ נחת מיוצאי חלציקם. וברכה לדוד ושרה יעקוביאן.

ברכה והצלחה ופרנסה טובה
 לששון בן רבקה ולתמר בת נורית **שתרמו לסעודה הרביעית בליווי**. זכות השיעור בליווי של מרן הר"ג **עובדיה יוסף שליט"א** לרפואתם והצלחתם שיתברכו בכל מיילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות וזרע קודש **ליצחק** בן תמר. לזיווג הגון **לשרית** בת תמר ולאוראל בת תמר.

דיק יעקוביאן ודיק חנה וקול כל"ה
 מזל טוב ואיחולים לבניי **ג'דעוזף ואיכ"נה** שימואלי הי"ו **יהודה ואיכ"נית לו"גסי** הי"ו לנישואי **ליאור נ"י** עם **הודיה** מנב"ת יה"ר שיקימו בית נאמן וכשר בישראל ויעלה הקשר יפה לבנין עדי עד ויזכו להמשיך את מסורת הבית המפואר. **"ענני הגפן בענני הגפן דבר נאה ומתקבל"**

בריאות והחלמה איתנה :
 ציון נאמן בן מרים הי"ו משה נאמן בן מרים הי"ו **יעקב אהרונ** בן זליכה הי"ו **מרדכי יעקוב** בן ציפורה הי"ו **אברהם נאמן** בן מרים הי"ו **ישראל פרגי רפאל** בן מרים הי"ו **יוסף חיים גאלי** בן ג'מו הי"ו **באבאי באבאי** בן מורודי הי"ו **זהבה** בת מרים מנב"ת **לכל חולי ופצועי צה"ל ועם ישראל**.

לע"י החסיד והענו **שרלי שאול מונרבי** בן **נזירה ויוסף ז"ל** נפטר ל' אב תשס"א **השבת פקידת שנתו**.

לע"י הענו והצנוע **מאיר עמרני** בן ששון ז"ל נפטר ד' אלול. **ביום רביעי פקידת שנתו**.

אזכרה במלאת 11 חודשים לע"י הצנועה והענוה **לי זיתוני ז"ל** בת נעמי שתחיה יה"ר שתמליץ טוב בעד **הוריה וכל משפחתה**

לע"י הצנועה והענוה **מחבורה** בת **רחמים ול"ל ז"ל** יה"ר שתמליץ טוב בעד **אלישע** ובעד כל משפחתה

שבת שלום ומבורך

לעילוי נשמות :

סולטנה באבאי בת שמחה ז"ל **מרים לאלזרי** בת ביבי ז"ל **סעדה סויסה** בת איזה ז"ל **עטייה** בן חנה חגי'אג' ז"ל **שרה נאמן** בת מזל ז"ל **שהי דוידזדה** בת פרי ז"ל **נורית דוידזדה** בת שהי ז"ל

כלאפו (פאפו) חסן בן אליהו וכריה ז"ל **עזרא נסימי** בן פרי ויצחק ז"ל **יצחק בנאי** בן לאה ז"ל **רחמים (בבאי)** **יצחק-פור** בן מרים ז"ל **משאלה (במון)** **גולגוליאן** בן חתון ז"ל **שמעון שלומי** ז"ל בן מרים שתחיה **אליעזר ביטון** בן רחל ז"ל

לע"י **מרדכי לארי ז"ל** בן שלמה ושרה הי"ו **נלב"ע י"ד** שבת תשנ"א ת.נ.צ.ב.ה.

לע"י **בבאי מוסאי** בן אברהם וזליכה ז"ל **נלב"ע** ערב שבת קודש פרשת יתרו **כ' שבט תשנ"ו** ת.נ.צ.ב.ה.

"אל תקרי הליכות אלא הלכות"

חודש אלול

אלול הוא החודש השישי לפי מניין החודשים שאנו מונים מניסן, כמו שכתוב בתורה (שמות יב): 'החודש הזה לכם ראש חודשים, ראשון הוא לכם לחודשי השנה'. ולפי מניין השנים שאנו מונים מתשרי - אלול הוא החודש האחרון בשנה. השם 'אלול' לחודש זה נקבע, כשמות כל החודשים, על ידי עולי בבל. אמרו חז"ל: 'שמות חודשים עלו מבבל'. לפי שאלול הוא האחרון לחודשי השנה, לפני ראש השנה שהוא יום דין לכל באי עולם, לפיכך הוא נקבע לתשובה ומריבים בו בסליחות ותחנונים לפני הקדוש ברוך הוא.

חודש הרחמים והסליחות.

לאחריו יבוא ראש השנה ויום הכיפורים שהוא יום הדין. בתפילה המרכזית של ימים אלו - תפילת 'ונתנה תוקף' נאמר "ותשובה ותפילה וצדקה מעבירין על רוע הגזרה". שוב מוכחת חשיבותן של מצוות הצדקה וגמילות חסדים. הרמב"ם בהלכות מתנות עניים פרק ז' אומר: 'מצוות עשה לתן צדקה לעניי ישראל שנאמר בפרשת השבוע בפרק ט"ו - "פתוח תפתח את ירך לוי". מצד שני אומר הרמב"ם: כל הרואה עני מבקש עזרה, והוא מתעלם ממנו ולא נותן לו צדקה אזי הוא עובר בלא תעשה שנאמר שוב בפרשת השבוע בסמוך - "לא תאמץ את לבבך ולא תקפוץ את ירך מאחיק האביון".

בהמשך הרמב"ם בפרק י' נאמר שחייבים להיזהר במצוות הצדקה יותר מבכל שאר מצוות העשה. מוסף הרמב"ם ואומר, שהצדקה הינה סימן ההיכר לזרעו של אברהם אבינו שנאמר בספר בראשית פרק י"ח - "כי ידעתיו למען אשר יצווה את בניו ואת אחרי לעשות צדקה". כך שכל המרחם מרחמים עליו, שנאמר בפרשתנו בפרק י"ג - "ונתן לך רחמים ורחמן והרבך". וכל מי שהוא אכזרי יש לפקפק בייחוסו.

בהמשך אומר הרמב"ם, שלעולם אין אדם נעשה עני ממתן צדקה ולא יגרם לו כל נזק. ההפך הוא הנכון. כתוב בפרשתנו "עשר תעשר". אמר רבי יוחנן במסכת תענית "עשר בשביל שתתעשר". עשר בשביל שתתעשר ממנו שנים רבות ותוכל להמשיך ולהפריש מעשר מידי שנה בשנה, והדבר הינו הבטחה אלוקית.

ראה - "ראה אלול הגיע"

ימים אלו הם מסוגלים לכך ביותר, וכמבואר בספרי המוסר והחסידות כי "פרשת ראה" נקראת לעולם קודם חודש "אלול". ומרן הגאון הצדיק רבי יהודה צדקה זכר צדיק לברכה, וזכותו יגן עלינו אמן, אמר: שסדר הפרשיות: ראה, שופטים, כי תצא, כי תבוא, נצבים, וילך, האזינו, וזאת הברכה, בראשית, רומז לנו דבר יפה.

רא"ה ראשי תבות ראה אלול הגיע, לפיכך "שופטים" ושופטים תתן לך בכל שעריך, תבדוק מעשיך, תשפוט דרכיך, ועוד עליך לזכור "כי תצא" מן העולם אז יהיה "כי תבוא" לשמים, ושם תעמוד לדין שנאמר אתם "נצבים", אחרי כן "וילך" אך לאן? אם "האזינו" שמע לתורה, אז "וזאת הברכה", ואם לא אז "בראשית" מתחיל לגלול חדש לתקן הכל.

בחודש אלול צריך אדם לעמול לרכוש לעצמו מצוות ומעשים טובים, דקדוקי סופרים, חומרות וחסידויות, כיון שאינו יודע איזה מהם יכריע את הדין לטובה.

"מכל מלמד" השכלתי..."

מיום ר"ח אלול ועד יום הושענא רבא, יש בדיוק 51 יום. אלה הם הימים בהם האדם יכול וצריך, לעשות תשובה גמורה ולחזור ככל שיוכל קרוב יותר לאביו שבשמים. ואומרים חז"ל שלאדם ניתנים שלוש הזדמנויות לעשות תשובה: הזדמנות ראשונה: בראש השנה, הזדמנות שניה: ביום כיפור, והזדמנות שלישית: יום הושענא רבא. אנו מבקשים מהקב"ה: "אנא הושיע אותנו ביום נ"א = 51 ימים, מר"ח אלול", הושע נ"א.

בחודש זה מתקרב עם ישראל לאביו שבשמים. בחודש זה 'שואל' הקב"ה על בנו בכורו ישראל 'ומתקרב' לבחון צרכיו של עמו. זה נרמז בפסוק משיר השירים (ו', ג'): שחודש אלול רמזו בו: אָנִי לְדוֹדִי וְדוֹדִי לִי. אָנִי לְדוֹדִי = עם ישראל מתקרב אל הקב"ה, וְדוֹדִי לִי = וגם, כביכול, הקב"ה מתקרב לעם ישראל.

אדם שהחליט להיטיב דרכו ולחזור בתשובה שלמה, מן השמים הקב"ה עוזר לו. וזה רמז בפסוק: "וימל ה' אֶלְקִיךָ אֶת-לִבְּךָ, וְאֶת-לִבְּבִי לְרַעְךָ, לְאַהֲבָה אֶת ה'...". הקב"ה עוזר לאדם להסיר את הטומאה, העורלה, מן הלב כמו שמסירים העורלה בברית המילה. וכך האדם נשאר טהור ונקי לעבודתו יתברך.

מר"ח אלול מרבים בצדקה וחסד. וזה רמז בפסוק במגילת אסתר: "ומשלח מנות איש לרעהו, ומתנות לאַבְיָנִים". ומשתדלים לפייס איש את רעהו, כדי שיכנסו לשנה החדשה נקיים וטהורים וללא הקפדה של אף אחד מישראל.

כך אנו עושים: תשובה, תפילה, וצדקה שהם בטחונית להעביר את רוע הגזירה. רמזו בסוד המזמור: "לְדוֹד, ה' אֹזְרִי וְיִשְׁעִי מִפִּי אִיכָא. ה' מְעוֹז חַיִּי, מִפִּי אֶפְתָּד". ובהמשך כתוב: "אם-תִּקּוּם עָלַי, מִלְּקָמָה, בְּזֹאת, אָנִי בּוֹטָח". זאת = 408.

תשובה, היא: צום = 136 שאדם העושה תשובה, מראה זאת על ידי קבלת צום ותענית. תפילה, היא: קול = 136 שהתפילה מקורה בפה של האדם ובהשמעת קולו.

צדקה, היא: ממון = 136 שהצדקה מקורה בנתינת כסף לעניים ונוזקים.

רפואה אלטרנטיבית תזונה נכונה לפי הרמב"ם

✪ אחרי האוכל לא להרבות בתנועה אלא ימעיט במידת האפשר, כדי לא להגביר את חום הגוף ואז העיכול לא יהיה בחום טבעי.

✪ כשחם - ימעיט באוכל חם. כשקר - ימעיט באוכל קר. זאת כדי לשמור על החום הטבעי של הגוף.

✪ לאכול רק כשרעבים ולשתות רק כשצמאים. גם אם מרגישים רעב או צמא, ימתין מעט. כי לפעמים זה רק גירוי של הקיבה ולא אמיתי.

✪ להפסיק מן האכילה מעט לפני שחש שובע, מפני שלקיבה לוקח זמן לשרד תחושת שובע ואז עלול לחוש בבטנו.

✪ בימים חמים רצוי לאכול מאכלים קלים.

" ואבותינו סיפרו לנו "

תקועים בדרכים

לפני כמה שנים שבנו הביתה מחופשה משפחתית בהרים. אחרי שנהנינו משבוע רגוע, מוקפים ביפי הטבע ופשטותו, הרחק מלחצי החיים המודרניים של טלפונים ניידים, חיבורים מהירים וכו', חשנו מוכנים לצלול שוב להמולת החיים במרץ מחודש.

הייתה זו נסיעה של כשש שעות חזרה, והרכב שלנו היה עמוס לעייפה במזוודות, מזרנים, מנגל, מקרר קטן וכמובן בגדים לשבוע שלם לכל המשפחה – והמון אוכל. היינו במרחק של כשעה וחצי נסיעה מביטנו שבטורונטו וכבר הייתי עסוקה בתכנון הדברים שבהם אצטרך לטפל ברגע שנחזור. הזמן שבילינו היה נפלא, אבל חשתי מוכנה לצלול חזרה לשגרה הרגילה שלנו. בעוד כמה ימים יתחיל בית הספר ומצפות לי כל כך הרבה הכנות. בדיוק כשאני חושבת על כך תוך כדי נסיעה בכביש המהיר, מכוניתנו החלה להאט ולהשמיע קולות מזרזים מתחת למכסה המנוע. בטני התחילה להתהפך. "לא, לא עכשיו! חכי רק עוד 90 דקות ונהיה כבר בבית!" אבל מסתבר שלמכונית שלנו דעה משלה.

האיש שגרר אותנו לעיר הקרובה ביותר הבטיח לי שיש מוסך במרחק עשר דקות משם. אמנם היה זה בשעות אחר הצהריים המאוחרות של יום ראשון, אך עדיין יכולנו להספיק להגיע לשם לפני הסגירה. כשראיתי שהמוסך פתוח עדיין ושהמוסכניק עובד במרץ, פלטתי אנחת רווחה. כשהוא עשה בדיקה מהירה לאוטו שלנו ואמר לנו שזה עניין פועט שייקח לו מקסימום שעה לתקן, חשתי הקלה רבה אף יותר. אבל אז הוא בישר לנו שהוא ישמח לעשות את העבודה... מחר על הבוקר!...

"לא", מחיתי. "אתה לא מביין..." ניסיתי לשכנע אותו שיש לי אוטו מלא ילדים... וכמה אנו זקוקים להגיע הביתה... שאין לנו כל אפשרות לפרוק את כל החפצים שלנו... ושהתינוק לא מוכן לישון בחדר לא מוכר לו... ושאנחנו מוכרחים שהוא יתקן את האוטו עכשיו, ולא מחר בבוקר!"

אבל המוסכניק התעקש שהוא מביין היטב, ושגם לו יש ילדים בבית שממתינים בכיליון עיניים שאבא יחזור הביתה אחרי יום עבודה ארוך לארוחת ערב משפחתית.

כל תחנוני, הפצרותי, הצעות השוחד שלי וניסיונותי לעורר בו רגשות אשמה, ואף הצעתי לתת לו הרבה יותר כסף מזומן - ואפילו לצלול לאשתו בנייד שלו ולנסות לשכנע אותה - עלו בתוהו. הוא היה נחוש בדעתו לצאת, ונראה היה שאנו עומדים לבלות את הלילה בעיירה הזאת, תשעים דקות מביתנו הנוח והנעים. עשינו ככל יכולתנו להוציא את מה שהיינו זקוקים לו למשך הלילה, נעלנו את המכונית ונסענו במונית למלון הקרוב. בילינו לילה חסר מנוחה כשאנו דחוקים בחדר מלון, ומוקדם למחרת בבוקר המוסכניק התקשר, כפי שהבטיח, לומר שהמכונית עובדת ובמצב תקין.

במשך כל הערב ובוקר המחרת תהיתי מדוע זה קורה לנו. מדוע, כשהיינו כה קרוב לבית, חייב היה משהו כל כך קטן להתקלקל! האם יתכן שטמון בכך

לקח עבורנו? רק כשהיינו כבר בנסיעה חזרה על הכביש המהיר, לכיוון מערבה לטורונטו, שבעלי סיפר לי מה קרה לו באותו בוקר.

הוא יצא לאזור הפארק שמאחורי בית המלון כדי להתפלל תפילת שחרית בבדידות ובשקט. כשעמד שם, עטוף בטלית שלו ועטוי בתפילין, ניגשה אליו אישה אחת וניצבה לידו בנימוס.

"אפשר להשתמש בסידור שלך?" היא שאלה אותו. ובמשך מספר דקות הבאות היא עמדה שם קוראת ומתפללת עמוד אחר עמוד. לבטח היה זה מראה מוזר - הוא, גבר דתי גבוה ומזוקן עטוי בטלית, והיא - אישה מבוגרת יותר עומדת ומתפללת.

כשבעלי והאישה סיימו את תפילותיהם, האישה הסבירה: "אני ישראלית, כמובן שאני יודעת לקרוא את סידור התפילה. אבל לא אמרתי את ה"שמע ישראל" כבר 20 שנה, ואף לא החזקתי סידור בידי. כשראיתי אותך ידעתי שאני צריכה להתפלל. תודה שאיפשרת לי לעשות זאת!"

יש זמנים בחיים שבהם איננו יודעים מדוע האירועים קורים באופן שבו הם קורים. ברוב הפעמים, אפילו אם נותנים לנו את ההזדמנות להשיב על שאלה מבלבלת זו. אבל ישנם זמנים מיוחדים שבהם נותנים לנו הצצה מהירה לסיבה הגבוהה יותר לכך שאנו נמצאים במקום מסוים. ברגעים הללו אנו גם מבינים שהעיכוב הקטן שלנו, למעשה מביא אותנו בדיוק למקום שבו היינו אמורים להיות.

בחודש אלול צריך אדם לעבוד כמה שיותר לרכוש לעצמו מצות ומעשים טובים, ואפילו דקדוקי סופרים, חומרות וחסידויות, כיון שאינו יודע איזה מהם יכריע את הדין לטובה.

שאלו פעם את המגיד מדובנא, עליו השלום, במה שונה חודש אלול משאר חדשי השנה?

ענה להם כדרכו במשל: אדם אחד בא לבית הכנסת, ומרוב עשירותו היה לבו גס, ולא התערב בין הבריות, בקושי רב פלט "שלום" לכמה אנשים. והנה הגיע זמן הבחירות לועד בית הכנסת, ואותו עשיר הגיש מעמדותו. מיד החל לשנות את יחסו, לאחד קנה פתיחת ההיכל, ולשני הרמת ספר תורה, ולשלישי עליית ששי, וכך עשה בכל שבת ושבת, והיה מתערב עם הבריות. מה גרם לו זאת? הבחירות!!!

כך הוא האדם, בכל השנה שקוע בתרדמה עצומה, בקושי מגיע לבית הכנסת, בקושי מקים מצות בסיסיות, ועל חומרות, מאן דכר שמיה?? אולם בהגיע חודש אלול רואה הוא את עצמו קרוב ליום הדין, ומיד נותן אל לבו לקיים כל מצוה וחסידות שבה לידו כדי ליפול בחלק החיים, הפרנסה, הבריאות, השלום, השלוה וכו'. ודבר ראשון שעלינו לדעת הוא, שיצר הרע אורב לנו בכל יום ובכל רגע, וכבר ספרו על חילים שחזרו מהמלחמה ששים ושמיים על הנצחון ופגשו בחסיד אחד שאמר להם: "חזרתם מן המלחמה הקטנה, ועתה נכונה לכם מלחמה גדולה - היא מלחמת היצר". (כתונת פסים)